Chestiunea TVA: Nesolicitarea sau solicitarea tardivă a codului de înregistrare în scopuri de TVA după depășirea plafonului de scutire pentru întreprinderi mici

Autor: Alin Lazăr, Tax Manager la Biriș Goran

În contextul modificărilor recent introduse prin OG 22/2025 (cu aplicabilitate de la 1 septembrie 2025) cu privire la regimul de scutire de TVA pentru întreprinderile mici, au fost incluse prevederi specifice pentru situațiile în care nu s-a cerut sau s-a cerut cu întârziere codul de TVA, după depășirea noului plafon de 395.000 lei.

Amintim că, spre deosebire de **regulile anterioare datei de 1 septembrie 2025**, conform cărora un contribuabil ce depășea plafonul de scutire de 300.000 lei avea obligația să depună cererea de înregistrare în termen de 10 zile de la prima zi calendaristică a lunii următoare celei în care a fost depășit plafonul, înregistrarea devenind apoi valabilă de la data de 1 a lunii următoare celei în care înregistrarea în scopuri de TVA este solicitată (regimul de scutire continuând să fie aplicabil până la data înregistrării în scopuri de TVA), **actualmente, solicitarea înregistrării în scopuri de TVA trebuie făcută cel târziu la data depășirii noului plafon de scutire de 395.000 lei, regimul normal de taxare aplicându-se din data depășirii plafonului, inclusiv tranzacției cu care este depășit plafonul** (și, opțional, tranzacțiilor din data depășirii plafonului, anterioare celei care a condus la depășirea plafonului).

În plus, au fost introduse în legislația națională prevederile care permit (i) societăților străine din UE, să aplice regimul de scutire de TVA pentru întreprinderi mici și în România, respectiv (ii) societăților din România să aplice regimul de scutire de TVA pentru întreprinderi mici și în alte state UE.

De asemenea, au fost reglementate expres efectele neînregistrării sau înregistrării cu întârziere în scopuri de TVA, acestea fiind în principiu echivalente atât în cazul în care persoana impozabilă face această constatare cât și în cazul în care organele fiscale fac această constatare:

- Persoana impozabilă solicită sau organul fiscal procedează direct la **(i)** ***înregistrarea în scopuri de TVA de la data depășirii plafonului****, sau* **(ii)** *(în cazul în care persoana impozabilă este deja înregistrată)* ***modificarea datei înregistrării în scopuri de TVA****;*
- Este calculată de persoana impozabilă / stabilită de organul fiscal **taxa de plată** sau **suma negativă a taxei**, prin raportare la **(i) taxa pe care ar fi trebuit să o colecteze** și **(ii) taxa pe care ar fi avut dreptul să o deducă în perioada în care ar fi avut obligația să aplice regimul normal de taxare**;

Atunci când persoana impozabilă este cea care constată înregistrarea cu întârziere, sumele determinate conform celor de mai sus trebuie înscrise în primul decont de TVA depus după înregistrarea în scopuri de TVA sau, după caz, după modificarea datei de înregistrare ori într-un decont ulterior de TVA.

De asemenea, este prevăzut în mod expres că, în situația înregistrării în scopuri de TVA cu întârziere **pot fi emise facturi de corecție de către persoana impozabilă către beneficiari**, după data înregistrării în scopuri de TVA sau, acolo unde este cazul, după modificarea datei înregistrării la data depășirii plafonului de scutire, **pentru operațiunile din perioada în care acestea ar fi avut obligația să aplice**

regimul normal de TVA. La rândul lor, **beneficiarii au dreptul de a deduce TVA-ul înscris în aceste facturi**.

În contextul în care România a implementat de la 1 septembrie 2025 aceste modificări privind regimul de scutire pentru întreprinderi mici, având loc și o modificare de plafon (termenul de transpunere a Directivei 2020/285 era în mod normal de la 1 ianuarie 2025), **au fost introduse dispoziții tranzitorii în cadrul OG 22 / 2025 (art. III) pentru a reglementa, printre altele, și obligațiile de înregistrare sau opțiunile de deregistrare, pentru persoanele impozabile care au depășit anterior datei de 1 septembrie 2025 plafonul de 300.000 lei, raportat la noul plafon de 395.000 lei**.